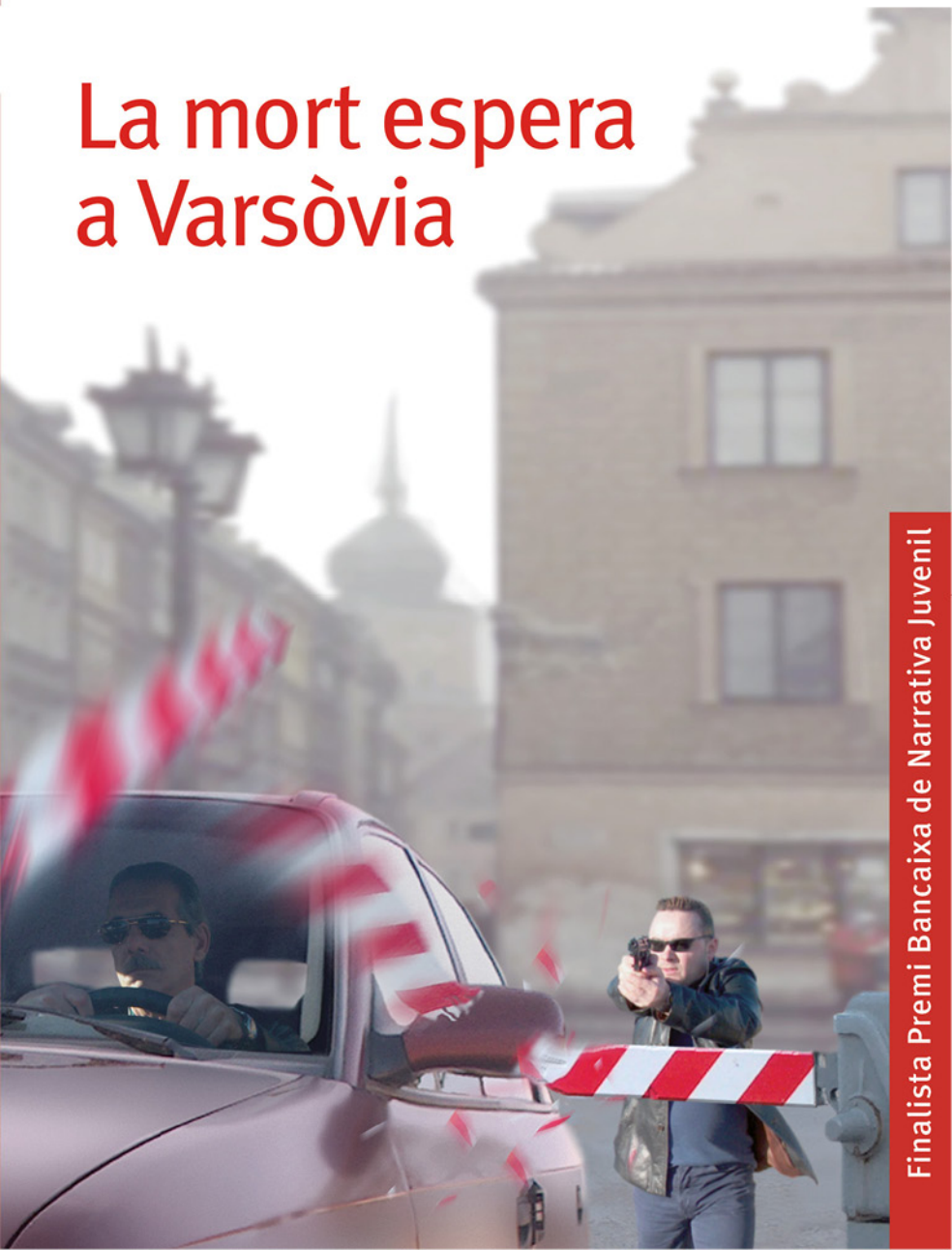

edicions
bromera ★

Josep Millo

La mort espera a Varsòvia

Finalista Premi Bancaixa de Narrativa Juvenil

L'ARRIBADA DEL VAIXELL

Port de València. Dimarts, 20 de març

L'alba començà a retallar sobre el cel la silueta de les primeres gavines. Devien ser les set i mitja del matí. Aleshores, el vaixell de càrrega polonès Präesident, amb bandera de Barbados, va travessar la bocana del port i va dirigir la proa cap al moll de ponent. Era el tercer dimarts del mes i feia exactament deu dies que havia salpat del port de Gdansk, al nord de Polònia, amb mil tones de fertilitzant en les bodegues.

Com que es tractava d'un vaixell de poc tonatge, el pràctic havia pensat que podria fer l'entrada i la maniobra tot sol però, en vista de la dificultat per a comunicar-se amb la nau, va enviar un remolcador. Conclòs l'abordatge, Lazlo, el capità, va esperar durant quasi una hora l'arribada de la inspecció duanera. Cap a les nou i mitja, l'oficina de l'autoritat portuària li comunicà per ràdio que podia baixar la passarel·la ja que, excepcionalment, no havia de passar cap inspecció. Lazlo respirà a fons i somrigué satisfet.

—Missió complida —es va dir.

Tot seguit, va cridar la cafeteria del port i va encomanar el desdèjuni per a la tripulació. Després de setmana i mitja a bord, somiava canviar la dieta rutinària dels matins per

mitja dotzena de croissants acabats de cuire, un bon café exprés i mig litre de suc de taronja, sense oblidar-se d'un assortiment variat de fruites fresques. Feta la comanda, es disposà a arreglar els papers per a quan arribara el destinatari de la càrrega.

A la mateixa hora, en el seu pis del carrer Borriana, Màxim, quaranta-vuit anys, estatura mitjana i complexió forta, intentava en va que l'aigua tèbia de la dutxa el tornara al món dels vius. Després d'una setmana esgotadora de celebracions falleres acumulant rondes de Glenmorangie, sentia que no podia portar la càrrega del seu cos.

—Crec que abans això no em passava. Potser estaré fent-me vell —sospità per primera vegada en la seua vida.

Mentre s'assecava, s'aturà uns moments a contemplar-se a l'espill. La seua cara semblava una pintura abstracta: seguia sense poder obrir els ulls i tenia els cabells tan arremolinats com les neurones que li tripulaven el cervell. I això era una mala notícia. Precisament aquell dia, necessitava estar més despert que mai.

Mitja hora després, la campana de l'església veïna avisà que eren les deu, però el seu cap continuava atordit. De fet, encara deambulava per les habitacions preguntant pel mòbil i les claus del Cherokee i, és clar, acabà enfadant tothom. Marga, des de davall del coixí, li cridà que la deixara tranquil·la, però Ivan, el seu fill, fou menys subtil i li llançà una esportiva voladora, talla 48. Finalment, tot ho va trobar al lloc on ho deixava cada dia.

De sobte, s'adonà que estava fent-se tard i decidí anar-se'n d'una vegada. En la seua carrera precipitada, se li escapà el pom de la porta i ressonà un esclafit eixordador que re-

tronà com una carcassa dins del seu cap. Només un segon després, quan encara no havia arribat al primer replanell, el Nokia 8210 va eixir disparat de les seues mans, caigué pel buit de l'escala i anà a aterrar dos pisos més avall. El dia no podia començar amb pitjors presagis.

—Si arribe sencer al port serà més que miracle! —es va dir dins seu.

En arribar a la caseta que controla el pas de vehicles als molls, Màxim optà per aturar-se, tot i que la barra estava alçada.

Instintivament, va fer sonar el clàxon, però no va aparéixer ningú. Quasi dos minuts després tot continuava igual. Començà a impacientar-se. Sabia que el vaixell havia atracat al moll de ponent i temia el risc de no ser-hi pesent quan arribara la inspecció duanera.

Engegà la ràdio i intentà tranquil·litzar-se. Però no ho aconseguí. Ben al contrari, els seus pensaments el portaren al dia en què, inexplicablement, es clavà en aquesta aventura perillosa i es complicà la vida.

Tot va començar l'octubre passat a Varsòvia, durant la reunió que Fertikamp, l'empresa d'adobs per a la qual treballava, convoca cada any. En aquella reunió de distribuïdors, el director general comunicà una mala notícia: l'empresa es veia en la necessitat de reduir els marges comercials. En unes altres paraules: hi hauria una retallada considerable de beneficis. En canvi, però, els avançà un projecte certament esperançador. Els tècnics estaven ultimant els estudis per a la instal·lació d'una fàbrica de nova planta al nostre país. Només faltava decidir el lloc exacte on s'ubicaria.

En certa manera, la notícia contribuï a alçar els ànims i va fer nàixer en alguns l'esperança que la seua zona fóra l'elegida. Si era així, les possibilitats d'obtenir un càrrec molt important estaven assegurades.

La mateixa nit, a l'hotel Europejski on s'allotjaven, Màxim mantingué una llarga conversa amb Iñaki, el distribuïdor per al País Basc amb qui mantenia unes relacions excel·lents des de feia molt de temps. Iñaki era un home d'uns cinquanta anys, robust, de cabell gris i cara rosada que, pel volum de facturació anual de la seua empresa, era el primer venedor de productes Fertikamp i la seua delegació assumia, d'alguna manera, les funcions de representant de l'empresa al país.

Des que començaren a parlar, en un racó de la cafeteria, Iñaki s'adonà que el seu company no mostrava cap interès a competir pel projecte de l'empresa. Tanmateix, sí que semblava bastant afectat pel retall de beneficis, ja que aquella mesura hipotecava la renovació dels vells magatzems de Sueca que tenia projectada.

Aleshores, Iñaki va veure l'ocasió propícia i li proposà un pacte. Un pacte entre cavallers. D'una banda, ell li facilitava l'accés a unes transaccions comercials que, sense a penes riscos, li permetrien uns ingressos econòmics importants, més que suficients per a renovar els vells magatzems. El negoci consistia a comprar a una empresa de Varsòvia unes partides de fertilitzants de la mateixa marca que ells distribuïen, Fertikamp, però, és clar, a un preu infinitament més baix. Ell mateix hi tenia tractes feia uns tres anys.

La insòlita confessió que acabava d'escoltar deixà Màxim d'una peça. Hauria interpretat bé les paraules d'Iñaki?! Si això era cert, el seu amic estava adquirint al mercat negre...

el mateix adob del qual era el distribuïdor oficial! Com era això possible?

Procurant recuperar-se de l'estupor que sentia, Màxim preguntà:

—És estrany. Com pot una empresa vendre un producte més barat que la mateixa fàbrica?

Iñaki li explicà que, pel que sabia, les màfies de certes repúbliques exsoviètiques estaven revenent a la resta d'Europa productes —ells els anomenaven excedents—, que la Unió Europea els havia subvencionat en concepte d'ajuda per a la seua recuperació econòmica. I entre aquells productes hi havia els fertilitzants.

—I..., vols dir que els governs d'aquells països permeten aquesta mangarrufa? Tant de poder tenen les màfies?

Iñaki assentí amb el cap. Després va afegir que no solament actuaven així, sinó que algunes tenien, fins i tot, la connivència de certs governants que, òbviament, participaven del pastís i dels beneficis.

En conèixer la jugada, Màxim va fer una ganyota burlesca i preguntà, recelós:

—I tota aquesta bicoca, en canvi de què?

L'amic basc no anà amb embuts. En canvi d'aquest suculent negoci, Iñaki li demanà que, arribat el moment, havia de recomanar el País Basc com el lloc ideal per a instal·lar la nova planta de Fertikamp.

A Màxim no li sorprengué la proposta; de fet, ja s'esperava una cosa així. De totes maneres, no acceptà l'oferta d'immediat, no ho veia gens clar. Va necessitar dos gintònics per a admetre, en silenci, que ell mai no podria dirigir la nova fàbrica, car no tenia cap titulació

tècnica que l'avalara. L'hauria tinguda si haguera acabat la carrera d'agrònom que un dia va abandonar, però... allò era aigua passada.

Un tercer gintònic l'ajudà a decidir-se i, finalment, una encaixada de mans va signar l'acord abans de retirar-se a dormir. Aquella mateixa nit, Iñaki ja va demanar per telèfon una entrevista amb el seu contacte del grup Polska Trading LT per a presentar-los un nou client.

La trobada va tenir lloc l'endemà mateix, en el reservat d'un hotel del barri antic de la ciutat, on va anar acompanyat d'Iñaki. Per part de l'empresa va acudir un tal Serguei Litvinov, un jove de bona presència, que va informar Màxim dels passos que havia de seguir per fer les comandes d'adob i els pagaments.

Per tal de poder accedir als productes de la misteriosa empresa, Màxim hagué d'acceptar certes condicions, fins i tot, l'ingrés d'una gran suma en un banc suís en concepte de fons de garantia.

—Osticana! —va exclamar mirant Iñaki, com demanant una explicació—. Tres-cents mil euros! Això són cinquanta milions de pessetes!

Però el seu amic el va tranquil·litzar explicant-li que tothom havia fet el mateix ingrés i que, en qualsevol cas, aquest depòsit només era una mena d'assegurança, íntegrament recuperable quan s'acabaren les relacions comercials. Després, va acceptar i ja no va dir res. Es limità a escoltar i assentir sense fer cap preguntat. Dues vegades li repetiren que si apareixia cap contratemps, Iñaki seria l'enllaç. Calia parlar sempre amb ell i mai, sota cap circumstància, intentar un contacte amb la nova

empresa. Evidentment, no calgué signar cap document. La política de l'empresa era que els papers sempre portaven problemes afegits. En això, Màxim també hi estigué d'acord.

Quinze minuts després d'iniciar la reunió, es donà per conclosa i abandonaren l'edifici. Des de la porta de l'hotel, Màxim i Iñaki s'acomiadaren de Serguei, que, tot seguit, va pujar en un Mercedes negre i desaparegué veloçment.

El clàxon insistent d'un cotxe al seu darrere tragué Màxim d'aquells records. No tenia ni idea del temps transcorregut davant la cabina, però li semblava com si haguera passat més d'una hora. De sobte, tingué la percepció que estava fent el ridícul:

—Si no hi ha guarda i la barrera està en alt... quins cinc sous faig jo ací parat?!

Enfadat amb ell mateix, va girar el volant cap a la dreta i conduí a velocitat moderada, per no cridar l'atenció.

Durant el trajecte, Màxim pregà perquè la descàrrega del vaixell es portara a terme sense cap entrebanc. Aquest era el tercer enviament, però el temor era cada vegada més gran, malgrat les garanties que donaven des de Polònia. D'altra banda, si a Fertikamp s'assabentaven del joc brut que es portava entre mans, de segur que li'n retiraven la distribució.

Capficat en aquest embolic, arribà al moll. En descobrir el casc blavós del vaixell, va sentir un nuc ofegant-li la boca de l'estómac, igual que les dues ocasions anteriors. Era evident que ell no estava fet per a aquest tipus de martingales. En arribar-hi, baixà del cotxe i pujà per la passarel·la del Praésident amb pas decidit.

–Bon dia a tothom! –digué als dos tripulants que li eixiren al pas–. Sí, ja sé que no enteneu la meua llengua. Millor. Tampoc no tenim massa de què parlar. Vull veure el que fa de capità!

De seguida aparegué Lazlo. Així que es va identificar com a destinatari de la càrrega, Màxim demanà fer-hi una ullada. Aquell donà les instruccions precises i tot seguit les cobertes metàl·liques que cobrien les tres bodegues començaren a plegar-se en una ziga-zaga vertical.

L'empresari no perdé ni un instant. Es posà uns guants de treball, pujà per l'escaleta de ferro fins que pogué comprovar que l'adob hi era. Després, tornà a baixar a la coberta, adoptà un semblant seriós i mirà el capità directament als ulls.

–Quanta gent viatja en aquest vaixell? –li va preguntar mentre s'espolsava el rovell dels guants.

El capità posà cara de sorpresa. Era evident que no s'ho esperava. Si la càrrega era la correcta, no entenia per què l'home amb cara de son li feia una pregunta tan estranya.

–*People in this ship, you mean?* –preguntà dues vegades per donar-se temps a buscar una resposta.

–Exacte, això, quantes persones? –insistí Màxim, impacient.

Lazlo canvià el seu semblant, es mossegà el llavi inferior i féu un gest al mariner que s'havia situat darrere de Màxim.

–*Seven...* –contestà el capità en el seu anglés funcional.

–Molt bé. Espere que aquesta vegada ningú de vosaltres no haja parit durant la travessia i no tindrem problemes.

Es va girar. La seua mirada s'estavellà contra la corpulència del tripulant que tenia a les espatles. Era un individu d'aspecte descurat, amb els cabells grassos que li tapaven les orelles, barret de llana i una barba de dies. Als braços, plegats sobre el pit, lluïa dos tatuatges. Una arracada pinçant-li la cella esquerra completava la pintura d'aquell querubí.

Màxim li demanà que s'apartara, ja que es disposava a desembarcar. Era el moment d'avisar el tècnic de la grua de terra perquè posara a treballar el grapí. Però s'ho pensà millor. I en comptes de dirigir-se cap a la passarel·la, decidí fer una volta per la coberta. Sospitava que alguna cosa no anava bé.

Començà a caminar per l'estret passadís de babord, amb el mariner, que xafant-li els talons. A mitjan recorregut, inspeccionà la tercera bodega. Després, continuà cap a la popa. Hi havia un silenci quasi absolut, només esquitxat pel crit d'algunes gavines que acompanyaven l'entrada a port de les barques tellineres.

Quan es trobava prop de l'amura, Màxim observà una porta de ferro mig oberta, a l'esquerra. Alguna cosa semblant a un sac de dormir havia impedit que el pastell poguera tancar-la completament. Allò el posà en guàrdia i li va omplir el cap de preguntes. Què hi feia, aquell sac, tan lluny dels camarots? Qui el devia haver deixat caure allí? De reüll, va mirar l'interior de la cambra i, al fons, descobrí una escampadissa de sacs de dormir, barrejats entre la brutícia de bosses i botelles de plàstic.

Amb la mà esquerra intentà obrir la porta. Però de sobte, abans que aconseguira moure-la un mil·límetre,

una mà que en feia dues de les seues li féu soltar la maneta a la força. El mariner dels braços tatuats li disparà quatre paraules en una llengua estranya. Tanmateix, Màxim no va necessitar cap traductor per a entendre'l. La cara del gorilla de mar deixava ben clar l'ordre de reprendre la marxa immediatament. En aquells moments estava convençut que hi havia gat en sac i que calia tenir els ulls ben oberts.

I, en efecte, l'evidència es presentà aviat. Només havia fet unes passes, quan, inesperadament, va sentir que alguna cosa li immobilitzava el peu. De seguida comprovà que el tenia entrampat entre les bagues d'una corda mullada.

–Quin dia que porte! –exclamà sense poder reprimir-se–. Només em falta entropessar amb els collons!

Assajà dos moviments bruscos amb la cama per alliberar-se, però un dolor punxant al turmell l'aturà en sec. Finalment, s'agenollà i, entre renecs, començà a deslliurar-se de l'enfilat.

I, aleshores, descobrí la prova definitiva.

En traure el peu del cordatge, s'adonà que allò que l'havia retingut no era, ni de lluny, cap mena de corda. En realitat, es tractava d'una escala! Sí, una escaleta de corda que algú havia fet servir poc abans per a pujar o baixar a una embarcació més menuda.

–Valga'm Déu! –pensà dins seu.

No tenia cap dubte, ara. Els sacs de dormir, les botelles d'aigua, aquella escala..., calien més evidències? Estava clar que, de nou, a bord del vaixell havia arribat un grup nombros d'immigrants il·legals. La diferència era que, aquesta vegada, la descàrrega es devia haver fet durant la nit, abans de l'entrada al port. Alguna llanxa devia haver aprofitat la

fosc per a recollir-los i desembarcar-los en algun punt de la costa.

La ira que generà aquest descobriment li resultava insuportable. Hauria desitjat cent vegades no haver entropessat amb aquella escaleta perquè sabia perfectament per a què l'havien feta servir! I interiorment maleí l'hora en què acceptà aquell negoci brut. Un comerç que, damunt, servia de cobertura a un altre de més brut encara: el tràfic il·legal d'immigrants.

Agenollat sobre la coberta del vaixell, Màxim recordà la primera vegada que ho va descobrir. Va ser inspeccionant la càrrega del segon enviament, quan, per casualitat, va advertir la presència d'un grup de gent amuntegada al costat de la sala de màquines, que esperaven que arribara la nit per abandonar el vaixell. I recordà també que, en adonar-se que estava sent utilitzat, se li encengué la sang i telefonà al seu contacte a Bilbao.

—No, no, Iñaki; els immigrants no entraven en el tracte! —li va cridar, tot enfurit—. Em negue que un vaixell pagat per mi porte un sol il·legal! Entesos?

El basc intentà explicar-li aleshores que desconeixia tot el que estava dient i que ell no hi tenia res a veure. És clar que informaria Polska Trading. Però ja li avançava que ells tampoc no en sabien res. Per què s'havien de complicar la vida en un assumpte d'il·legals?

—No ho sé, Iñaki, ni m'interessa —el va avisar—. Deixa'ls-ho ben clar! Si el tercer vaixell, el que arribarà el vint de març, porta un sol passatger de més, és a dir, un il·legal, anul·laré totes les comandes i els demanaré que em tornen el capital depositat com a garantia. Ho tens clar, veritat?

Ara, quasi un mes després d'aquell incident, Màxim recordava l'escena i se sentia profundament enganyat.

Lentament, es va incorporar. Després, mirà el mariner a la cara i li llançà alguna cosa més que una mirada de menyspreu:

–Sou tots un tall de sangoneres!

La resposta del *rambo* no es féu esperar. Com si haguera entés l'insult, agafà Màxim pel coll de la caçadora i, sense pensar-s'ho dues vegades, l'arrossegà fins a la passarel·la i el comminà a baixar immediatament.

Decidit a acabar d'una vegada amb tot aquell assumpte, Màxim abandonà el vaixell i ordenà a la grua del moll que es posara mans a l'obra. En uns minuts, el grapí començà a omplir d'adob les dues tremuges i, poc després, els primers camions partiren cap al magatzem de Llúria amb les caixes plenes.

Quan hi arribà el primer camió, Màxim el va veure des del finestral de la seua oficina. En aquell moment, comunicava a Iñaki una decisió irrevocable.

–S'ha acabat, Iñaki! Em sap greu per tu, però et vaig avisar que no volia veure ni un immigrant més! Açò s'ha acabat. No vull saber res més de Polska Trading.

Després, una mica més calmat, li demanà que fera les gestions perquè l'agència li tornara el depòsit de garantia, ingressat en un banc suís abans del primer enviament. Com que la quantitat era molt important li comunicà que recuperar-la el més aviat possible ho consideraria una prova d'amistat i d'ètica professional.